

[Formanden]

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. (Skilsmisseret efter vold).

Af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.
(Fremsat 14/1 87).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Justitsministeren (Ninn-Hansen):**

Som alle ved, prioriterer vi i regeringen bekæmpelse af vold og voldskriminalitet meget højt. Det skyldes ikke mindst hensynet til de ofre, som udsættes for den meningsløse vold. Regeringen har da også i de senere år gennemført en lang række foranstaltninger med henblik på at bekæmpe volden og øge beskyttelsen af volds ofre. Nye initiativer er på vej. Jeg kan sige, at det udvalg, der blev nedsat af mig i 1983, og hvis formål er at søge at forbedre stillingen for volds ofre bl.a. i voldtægtstilfælde, regner jeg med afgiver betænkning om et par måneder, og jeg går også ud fra, at det vil give anledning til forskellige initiativer.

Det lovforslag, der foreligger her, om umiddelbar ret til skilsmisse på grund af vold, er helt i tråd med regeringens synspunkter om, at vold skal bekæmpes og ofre hjælpes.

Det kan være tvivlsomt, om gennemførelsen af forslaget vil få den helt store betydning i det praktiske liv. Det skyldes først og fremmest, at det for de fleste mennesker også i fremtiden nok vil være mest praktisk, at en opløsning af et ægteskab sker på grundlag af

en forudgående separation. Herved får begge parter lejlighed til at overveje, hvordan det er at leve adskilt, ligesom parterne også undgår det vanskelige og ubehagelige, der vel ofte vil føles ved at skulle redegøre for disse ofte meget ulykkelige forhold over for myndighederne.

Forslaget vil imidlertid sikre, at de kvinder, der ønsker det, kan komme meget hurtigt ud af et ægteskab, hvis de eller børnene bliver udsat for grov vold. Gennemførelse af en lovændring må derfor først og fremmest ses som udtryk for Folketingets ønske om også på dette område at tage afstand fra, at mennesker udøver vold imod hinanden.

Der er nogle enkelte tekniske detaljer, som jeg mener retsudvalget bør se på. Jeg tænker i denne forbindelse bl.a. på, at det nok skal præciseres, at det alene er den forsættelige vold, der kan bevirke skilsmisse. I modsat fald vil der kunne opstå nogle utilsigtede retsvirkninger.

Som det er fremgået af de bemærkninger, jeg har fremsat, vil jeg gerne medvirke til vedtagelse af lovforslag af denne karakter.

Joanna Rønn (S):

Socialdemokratiet kan også tilslutte sig forslaget om at lade vold som skilsmissegrund indgå i ægteskabsloven. Vi er faktisk af den opfattelse, at enhver form for vold er uacceptabel, og derfor mener vi egentlig, at ordene »af grovere karakter« bør udgå.

Jeg har et andet forslag. Vi mener i Socialdemokratiet, at et ægtepar, der er enige om at blive skilt, også må have ret til det uden forudgående separation. Det var et forslag, som ægteskabsudvalget i sin tid gik ind for, og som er velunderbygget i betænkningen. Det vil vi godt have inddraget i debatten.

Annelise Gotfredsen (KF):

Vi finder også, det er rimeligt, at man giver ægtefæller, hvor de selv eller børnene har været udsat for vold af den art, man nævner her i forslaget, ret til skilsmisse. Jeg er glad for de initiativer, ministeren i øvrigt bebuder på området.

Det er rigtigt, at en separation kan afklare og eventuelt hindre, at enkeltstående tilfælde får konsekvenser, som den ene eller begge ægtefæller senere bittert vil fortryde, men forslaget indeholder også en frist, inden hvil-

[Annelise Gottfredsen]

ken sag skal anlægges, således at man muligvis kan tænke sig lidt om.

Men der er så urimelige tilfælde, at vi er helt enige i, at der skal være mulighed for omgående skilsmisse. Det må dog vel være sådan, at den vold, der udøves, er af forsættelig karakter. Ellers ville det nok være urimeligt i mange tilfælde.

I øvrigt kan vi anbefale lovforslaget.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Vi betragter i Venstre dette lovforslag som de Radikales ønske om en opprioritering af hensynet til voldsofre, og det vil vi altid meget gerne være med til i Venstre. Vi finder, at der i den kriminalpolitiske debat tales alt for lidt om ofrene i forhold til dem, der forser sig. Derfor er vi naturligvis også meget positive over for intentionerne i dette lovforslag.

Som også ministeren var inde på det, kan det være tvivlsomt, hvor stor praktisk betydning dette lovforslag vil få. Det, jeg ser som et problem, er, at voldssager i dag tager meget lang tid. Jeg går ud fra, at forudsætningen er, at de pågældende er dømt for vold, for at det kan være en skilsmissegrund. Det kan formentlig ikke være sådan, at en påstand i en civilret om et strafbart forhold er tilstrækkelig til en skilsmissesag. I den forbindelse er der mange ting, vi skal drøfte og have undersøgt i retsudvalget.

Jeg kan ikke nære mig for at drille forslagsstillerne ved at spørge, om det her forslag er udtryk for, at man nu er indforstået med regeringens forslag om en hurtigere retsforfølgning i voldssager.

Bortset fra dette drilleri vil jeg på Venstres vegne sige, at vi er meget positive over for tanken, men vi vil altså undersøge meget grundigt, hvordan det praktisk kan udformes, sådan at dette lovforslag bliver mere end et slag i luften.

Ebba Strange (SF):

Da den betænkning, som forslagsstillerne henviser til, nr. 697, blev afgivet i 1973, kunne udvalget skrive – jeg citerer fra side 19:

»Et mindretal ønsker, også af forenklingsgrunde, at ophæve bestemmelsen om vold som skilsmissegrund. Der henvises til, at voldstilfældene er uhyre sjældne, at der er varierende vurderinger af disse situationer i forskellige befolkningslag, og at det er dis-

kutabelt, om »fysisk vold« bør have anden betydning end »åndelig vold«.

Det gjorde et stort indtryk på mig, da jeg læste det, for det er trods alt ikke mere end 14 år siden, man kunne skrive i en betænkning, at voldstilfældene var uhyre sjældne. Når jeg tænker på, hvad vi i den tid, der er gået, har været ude for af stigende vold over for kvinder og børn, specielt i hjemmene, så var der vel næppe noget udvalgt, der ville udtrykke sig sådan i dag. Derfor er der stor rimelighed i og de Radikale skal have tak for, at de har fremsat det her forslag.

Når justitsministeren og fru Birthe Rønn Hornbech siger, at det er et spørgsmål, hvor stor praktisk betydning det vil have, er jeg selvfølgelig ikke i stand til at svare på det, det ved jeg ikke noget om. Men jeg kender i hvert fald situationer, hvor den, der har ønsket skilsmisse på grund af mishandling – man kan jo blive skilt i dag på grund af mishandling – er blevet afvist, fordi mishandlingen ikke var voldsom nok, der var kun tale om vold, og det er jo egentlig ret fantastisk. Hvordan domstolene for fremtiden vil afgøre, om der nu er tale om vold, der er så grov, at den kan medføre skilsmisse, ved jeg ikke, men det er selvfølgelig sådan noget, vi skal drøfte i udvalget. Jeg synes, det er en vigtig ændring at få indføjet.

Fru Joanna Rønn var inde på, om man skulle gå videre endnu, når vi nu alligevel havde fat i skilsmisselovgivningen, for vi har faktisk ikke haft fat i den, siden den omtalte betænkning blev afgivet. Fra SFs side skal der ingen tvivl være om, at vi gerne vil gå væsentligt længere end det, de Radikale har foreslået her. Jeg synes, det er en urimelig situation, at man som voksent menneske skal finde sig i at være i et ægteskab, hvis man føler, at man er blevet groft krænket enten fysisk eller psykisk. Vi synes i SF ligesom fru Joanna Rønn, at hvis voksne mennesker er enige om det, så bør de kunne få skilsmisse.

Om vi skal tage den store skilsmisседebat nu, ved jeg ikke, for der er også nogle af de andre særlige skilsmissegrunde, vi i SF finder lidt gammeldags, for at sige det på godt dansk: sindssygdом, straffedom, utroskab. Efter vores mening er skilsmisselovgivningen ikke i overensstemmelse med den måde, mennesker lever deres liv på i dag i ægteskaberne. I virkeligheden burde det være sådan,

[Ebba Strange]

at hvis man var enig om at ønske skilsmisse, så kunne man få det.

Men lad os i hvert fald gennemføre det, de Radikale foreslår her, og lad os så se, om de Radikales forslag skulle give os anledning til en lidt bredere debat om skilsmisselovgivning.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

For ikke at forlænge debatten vil jeg lige kort sige, hvad jeg først og fremmest mente med, at jeg kunne være i tvivl om, hvorvidt lovforslaget kunne få selvstændig praktisk betydning.

Det var den tidsmæssige faktor, jeg tænkte på. Vi har jo allerede for flere år siden givet relativt hurtig adgang til skillemisse, og hvis forudsætningen er – det går jeg ud fra – at man skal være dømt for vold først, så vil tiden, hvis ikke vi har regler om hurtig retsforfølgning, for længst være gået, og man kunne få skilsmisse af andre grunde.

Når jeg nu hører fru Ebba Stranges indlæg, hvor jeg er meget enig i den holdning, jeg forstod lå bag, vil jeg sige, at vi i Venstre også mener, at vi med dette lovforslag dels opnår en vis præventiv effekt, dels får fortalt parterne, at det her er noget, som den anden ikke skal acceptere, og det synes vi egentlig er en god ting.

Birgith Mogensen (CD):

Dette forslag passer som hånd i handske til CDs voldskriminalpolitik. Dog ønsker vi at forebygge eventuel misfortolkning ved at præcisere, at voldens art skal defineres som forsættelig.

CD kan tilslutte sig forslaget.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti er også positiv over for forslaget. Vi synes, det er meget vigtigt, at vi i retsudvalget får mulighed for at se nærmere på de tilfælde, der kan være, hvor vel ofte kvinder er i en urimelig situation, fordi de måske ikke kan komme ud af det, de nu er kommet i, som kan være en meget vanskelig situation.

Vi er glade for, at det understreges, at det skal være forsættelig vold og grovere vold. Vi er ikke tilhænger af, at man skal kunne opnå hurtigere skilsmisse generelt, for det tror vi

kan medføre lige så mange problemer ad anden vej. Vi ved, at mange af voldssagerne skyldes alkoholmisbrug, det kan være affekt-handlinger og lignende, man måske fortryder bagefter, og derfor må man have en vis tid gennem separation til at få afklaret nogle af de ting.

Vold er en uhyggelig ting, det viser debatten i dag at alle er enige om, og kan vi være med til at hjælpe ofrene på denne måde, vil vi også være positive over for lovforslaget.

Dohrmann (FP):

Fremskridtspartiet kan støtte det radikale forslag. Det gør vi ud fra den opfattelse, at selv om folk er gift, mener vi ikke, at de dermed ejer hinanden.

Skal man kritisere forslaget, bør det nok være, at det godt kunne have været lidt mere vidtgående. Vi mener, at hvert enkelt menneske har ret til at leve en tilværelse, som er fri for de ting, som er nævnt i bemærkningerne til forslaget, og derfor synes jeg egentlig, det radikale forslag er lidt for moderat i så henseende.

Jeg vil sige til nogle af de bemærkninger, der er faldet, at jeg synes, det er forkert, at man skal vente, til dommen er faldet, med at få bevilget skilsmisse. Det mener jeg slet ikke er nødvendigt, igen ud fra den opfattelse, at hvert menneske har lov til at leve sin egen tilværelse.

Jeg synes også, der forekommer alt for mange tilfælde, hvor folk er flyttet fra hinanden, f.eks. er separeret, hvor først og fremmest kvinden bliver forfulgt af manden, og politiet ligesom ikke kan gøre noget. Det synes vi er forkert, og det synes jeg bør siges ved behandlingen af dette forslag.

Tinning (VS):

Også i VS mener vi, at Det Radikale Venstre skal have tak for at have fremsat det lovforslag, der er til behandling i dag. Vi kan støtte det fuldt ud.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan kun takke for den velvilje, der har været til forslaget.

Jeg vil gerne komme med nogle enkelte bemærkninger først, der er en lille smule ved siden af selve forslaget.

[Bernhard Baunsgaard]

Venstre kom med nogle bemærkninger om, hvorvidt vi så også var tilhængere af en hurtigere retsforfølgning af voldsmænd. Ja, det er vi i høj grad. Det var bl.a. derfor, vi sagde til justitsministeren, at det var en betingelse for vores tilslutning til de forslag, der kom fra justitsministerens side, at man bevilgede mere mandskab til domstolene, så de hurtigere kunne behandle det. Det var altså ikke noget, regeringspartierne kom med af sig selv. Den bemærkning vil jeg gerne have gjort.

Derefter tilbage til forslaget. Man kan naturligvis undre sig over, at der skulle gå så mange år, før vi tog ægteskabsudvalgets betænkning alvorligt, men fru Ebba Strange var inde på, at der nok er sket en ændring i betragtningen af volden i familien i løbet af de år.

Den helt aktuelle grund til, at vi tog det op netop nu, er en bog, der er udgivet af bl.a. Tove Nielsen, der er ansat i politiet. Hun har skrevet en bog, der hedder »Retsløs i eget samfund«, hvor hun har gennemgået en række tilfælde fra de senere år, der viser, hvor svært det kan være for kvinder, der har været udsat for vold, at få gennemført en skilsmisse og få det bragt på plads.

Men hun peger også på en anden ting, som vi ikke har kunnet klare, og som jeg synes vi skal bruge anledningen til at drøfte i retsudvalget. Det er, hvordan man beskytter – det er næsten altid hustruen – en kvinde mod forfølgelse fra den mand, hun på grund af vold ikke kan leve sammen med mere. Det er et meget mere kompliceret forhold, og det vil jeg benytte dette lovforslag til at rejse en drøftelse om i retsudvalget. Hvad kan vi gøre for at beskytte en sådan kvinde mod chikane og drillerier, undertiden ligefrem fysisk forfølgelse med brandstiftelser og smædeskrifter og telefonterror? Det kunne vi ikke arbejde igennem.

Det, vi gjorde, var at tage udgangspunkt i ægteskabsudvalgets betænkning, og derefter arbejdede vi med Karnov under forarbejderne. Når jeg har nævnt som eksempel, at bevilling til skilsmisse bliver afslået, hvor manden har slået sin hustru med en ridepisk og har væltet hende om på gulvet, hvor hun har været i livsfare, og det alligevel ikke har været nok til øjeblikkelig skilsmisse, så må man forstå, at det er den forklaring og fortolkning, Karnov bruger i dag, og derfor mente

vi, det var afgjort nødvendigt, at vi tog det op.

Der blev fra justitsministerens og de fire regeringspartiers side rejst et ønske om, at det skal være forsættelig vold. Jeg ved ikke, hvad regeringspartierne og ministeren nøjagtig lægger i dette, men selv om jeg er meget parat til at drøfte det, må man også forstå, at vi betragter dette, at én begår vold af grovere karakter mod et andet menneske, som i sig selv en så grov behandling og krænkelse af en persons integritet, at selv om man kan finde mange undskyldninger bagefter, må det efter vor opfattelse tillægges overordentlig stærk vægt, at den, det er gået ud over, har følt: dette kan jeg ikke finde mig i som menneske. Det siger jeg, for at man ikke skal blive overrasket over den diskussion, der kan komme i retsudvalget.

I øvrigt siger jeg tak og håber, at vi får gennemført det rimeligt hurtigt.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg vil gerne sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at når jeg mener, at der nok må være tale om forsæt, så er det, for at man ikke skal komme ud i situationer, hvor der rent faktisk er udøvet vold, f.eks. mod børnene, men hvor jeg tror, de fleste vil sige, at det ikke bør give anledning til skilsmisse. Lad mig tage et eksempel: børnenes mor bakker en bil ud og kommer til at ramme børnene, og de bliver skadet. Det tror jeg vi er enige om ikke bør give anledning til, at der kan rejses skilsmissesag. Det er derfor, jeg har gjort opmærksom på det.

Hr. Bernhard Baunsgaard rejste et andet spørgsmål, hvor det er ganske rigtigt, at dér vil man gerne gøre noget mere, fordi det viser sig i en række tilfælde, at det ikke giver beskyttelse nok for den, der er forfulgt. Det er de tilfælde, hvor der er tale om polititilhold eller i medfør af straffelovens § 265 er meddelt polititilhold. Vi ved alle sammen, hvor vanskelige de sager kan være, fordi det ofte sker, når politiet kommer til stede efter at være tilkaldt, undertiden af naboer eller andre, at man så ikke ønsker at gå videre.

Sagen har været drøftet med Politimesterforeningens bestyrelse den 6. februar 1987, og man er enige om at gennemføre nogle forsøg i forskellige kommuner baseret på et nærmere samarbejde imellem politi og socia-

[Justitsministeren]

le myndigheder, gerne således at man griber ind, inden der er blevet tale om polititilhold, sådan at man gør de sociale myndigheder opmærksom på de problemer, der er opstået, de voldshandlinger, det ofte drejer sig om.

Disse forsøg sætter vi altså i gang nu i forskellige kommuner og håber, at det vil kunne medvirke til, at man i højere grad kan støtte dem, der bliver forfulgt og udsat for vold, og hvor der altså er grundlag for at meddele polititilhold.

Joanna Rønn (S):

Nu er der jo ingen, der siger, at man skal tvangsskilles, hvis man bliver udsat for vold. Der skal jo en begæring til. For Socialdemokratiet er det afgørende, at det er en menneskelig krænkelse, og at det er en uacceptabel omgangsform både blandt voksne og blandt børn, og det her forslag kan være med til at understrege alvoren i det.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg vil godt sige ikke alene til hr. Bernhard Baunsgaard, men også til resten af retsudvalgets medlemmer, at det egentlig er flovt, ja, det er for dårligt, hvis det virkelig forholder sig, som hr. Bernhard Baunsgaard siger, at man har diskuteret de her forhold i flere år.

Jamen der er da ikke så meget at diskutere. Ethvert menneske har krav på en ordentlig tilværelse, og den har man altså ikke, hvis det foregår som i dag, hvor jeg kender flere eksempler på, at kvinder bliver groft forulempet af deres forhenværende mand. De forsøg, ministeren omtaler, i forskellige kommuner er der slet ingen grund til.

Hvis to er flyttet fra hinanden og den ene bliver forulempet, så har politiet kun én eneste ting at gøre, og det er at give den pågældende et tilhold, og respekterer vedkommende ikke det, må han straffes. Der er ikke noget at raffe om. Det behøver man ikke at sidde og diskutere i flere år i retsudvalget.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Det var ministerens svar på hr. Bernhard Baunsgaards spørgsmål om forsæt, der kaldte mig herop, inden hr. Bernhard Baunsgaard

får ordet, for så kan jeg høre, hvad hans kommentarer er til det.

Den situation, ministeren beskrev, ligger klart uden for det, vi drøfter i dag. Alligevel er også jeg bekymret over en fastholden af begrebet forsæt. Jeg brugte i mit første indlæg ordet krænkelse, og jeg synes, det må være det, der er det afgørende, nemlig at man som menneske føler sig krænket af den behandling, man kommer ud for af et andet menneske.

Hvordan vi klarer det juridiske, ved jeg ikke, men jeg vil i hvert fald gerne have, at vi også tager det højtideligt, altså at det ikke kun er en objektiv retlig vurdering, men også er noget med mig selv og min egen følelse af, hvad det er, jeg lever i. Det kan jeg ikke bære, det vil jeg ikke finde mig i. Jeg vil have ret til at ophæve det her forhold, som er krænkende for mig. Hvordan vi formulerer det, ved jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil også kommentere, og det bliver nok næsten på samme måde som fru Ebba Strange.

Det, ministeren beskrev, ville jeg hellere opfatte som et uheld. Det er klart, at det, vi sigter efter, ikke er uheld, men jeg tror heller ikke, uheld af nogen vil blive opfattet som krænkende for ens menneskeværd. Men dér, hvor der er tale om grov vold, også i ophidset tilstand, kan det udmærket føles som en krænkelse af den andens værdighed som menneske og være nok til for vedkommende at sige: det vil jeg altså ikke risikere igen.

Jeg vil gerne takke ministeren for de ord, der faldt om polititilhold og dets udøvelse, og også det, som blev sagt af Fremskridtspartiet. Ministeren vil gerne gøre forsøg med en praksis, hvor man påpeger det, før der gives egentligt polititilhold, og det er udmærket. Men sagen er jo den, at vores polititilhold i dag i en række tilfælde ikke overholdes. Jeg vil ikke sige, at det er det almindelige, at det ikke overholdes, det tror jeg ikke det er, men der er for mange tilfælde, hvor det ikke overholdes.

Jeg beder om, at ministeren også tager det ind i de overvejelser, der er i gang om, hvordan vi kan sikre en fredelig tilværelse for mennesker, der forfølges af andre, og

[Bernhard Baunsgaard]

især når disse andre har fået polititilhold, for det er ikke godt nok endnu. Det er bestemt ikke nogens skyld – altså, jeg mener ikke dermed, at det skal være nogen kritik af, at politiet ikke gør nok – men det virker ikke tilfredsstillende. Jeg takker for ministerens ord om, at man er opmærksom på det.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Bare det med polititilholdene var så enkelt, som hr. Dohrmann ville sige det: hvis de ikke bliver overholdt, så skulle folk bare puttes i fængsel! De kommer ud igen, og jeg har fra den gerning, jeg har som sagfører, i en række tilfælde været ude for, at den, som skal beskyttes af polititilhold, slet ikke ønsker, at den pågældende, der overtræder tilholdet, skal straffes. For hvad så, når han kommer ud igen, for at sige det ligeud? Så bliver frygten endnu større, og det er vanskeligheden i den opgave. Derfor tror jeg, det er meget væsentligt, at man får et samarbejde med de sociale myndigheder, der på en eller anden måde i forbindelse med politiet kan sørge for, at der bliver ro og fred for den, der skal beskyttes.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsaftaler.

Af Lenger (SF) m.fl.
(Fremsat 15/1 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter lovforslaget skal det stå i forsikringsaftaleloven, at et forsikringsselskab bl.a. ikke må spørge om race, religion, hudfarve eller politiske, seksuelle eller straffbare forhold eller om misbrug af nydelsesmidler eller om visse nærmere bestemte helbredsforhold.

Det er helt almindeligt og anerkendt, at forsikringsselskaber, der tegner livs- og ulykkesforsikringer, i et vist omfang bliver nødt til at stille spørgsmål, der kan belyse den risiko, som selskaberne påtager sig. Det ved vi jo, f.eks. når det drejer sig om forsikringer, hvori der kan indgå spørgsmål om præmiestørrelsen ved motorkøretøjer; dér skal man f.eks. oplyse, om en person kører på motorcykel.

Det er også klart, at selskaberne har behov for at få nogle af de oplysninger om helbredsforhold, som vil blive udelukket ved lovforslaget. Jeg tror derfor ikke, at den foreslåede måde at regulere selskabernes adgang til at indhente oplysninger på er særlig hensigtsmæssig.

Det er jo almindeligt kendt, at f.eks. spiritusmisbrug medfører forringelse af helbredet. Det er klart, at forskellige symptomer, ondt i hovedet eller ryggen, eller hvad det kan være, ofte er et tegn på helbredsproblemer, der må være af interesse for forsikringsselskaberne, også selv om årsagen hertil endnu ikke er blevet søgt fastslået af en læge.

Det er imidlertid også klart, at man må blive betænkelig ved, at der stilles spørgsmål, der vedrører den enkeltes meget intime privatliv. At blive udsat for spørgsmål om ens seksuelle adfærd, også selv om spørgsmålene udelukkende stilles for at vurdere en helbredsmæssig risiko, vil naturligvis kunne virke så ubehageligt og stødende, at det må være klart, at det skal være helt nødvendigt og sagligt begrundet, at selskaberne indhenter og registrerer sådanne oplysninger.

Nu er det imidlertid sådan, at det allerede i dag følger af § 33 i lov om forsikringsvirksomhed, at et forsikringsselskab, der ønsker godkendelse til tegning af livsforsikring, af Forsikringstilsynet skal have godkendt de formularer til erklæringer, der skal afgives af den undersøgende læge og af den forsikrings søgende selv om den pågældendes helbredstilstand.